



Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kansallisesti merkityksellisistä ja haitallisista vieraslajeista

YHTEENVETO LAUSUNNOISTA

SISÄLLYS

TAUSTA	1
LAUSUNTOPYYNNÖT	2
YLEISET KOMMENTIT ASETUSLUONNOKSISTA	2
1. NISÄKKÄÄT	4
1.1. PETOELÄIMET	5
1.1.1. Kesykoiran ja suden risteymät	5
1.1.2. Kesykissan ja toisen kissaeläimen risteymät	7
1.2. Lepakot	8
1.3. Maaoravat	8
2. LINNUT	8
3. MATELIJAT - Hietasisilisko	9
4. SAMMAKKOELÄIMET	9
5. NILVIÄISET - Espanjansiruetana	9
6. KASVIT	10
6.1. Vesirutto	10
6.2. Komealupiini	10
6.3. Kurtturuusu	10
7. KALAT	12
8. PYYNTIVÄLINEET JA -MENETELMÄT	12

TAUSTA

Maa- ja metsätalousministeriö on valmistellut luonnoksen valtioneuvoston asetukseksi kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista. Asetuksella täydennetään haitallisten vieraslajien kansallista luetteloa. Uudella asetuksella korvataan voimassa oleva asetus 1725/2015.

Euroopan unionissa on säädetty luettelo haitallisista vieraslajeista, jotka voivat syrjäyttää unionin alueen alkuperäisiä eläin- ja kasvilajeja tai aiheuttaa muuta vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle. EU:n luettelossa säädettyjen lajien lisäksi Suomessa esiintyy tai Suomeen voidaan tuoda vieraita eläin- ja kasvilajeja, jotka ovat haitallisia Suomen alkuperäisille lajeille tai joista voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle. Valtioneuvoston asetuksella on määritetty tällaiset Suomessa haitalliset eläin- ja kasvivieraslajit, joiden maahantuonti, kasvattaminen ja ympäristöön päästäminen on kielletty.

Kansalliseen luetteloon kuuluu nykyisin kuusi eläinten lajiryhmää ja viisi yksittäistä eläinlajia sekä yksi kasvilaji. Kansallinen luettelo on ollut voimassa vuoden 2016 alusta. Luetteloon on tarpeen lisätä uusia lajeja.

Asetuksen tavoitteena on kehittää haitallisista vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa, jotta luonnon monimuotoisuuden suojelua ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä voidaan parantaa.

Hallitus antoi eduskunnalle 5.12.2018 esityksen HE 286/2018 vp vieraslajilain ja metsästyslain muuttamisesta. Esityksen mukaan vieraslajilaissa säädettäisiin, että vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin, mitä metsästyslailla ja sen nojalla säädetään rauhoittamattomista eläimistä. Pyyntivälineistä ja -menetelmistä voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriössä valmisteltiin tämän jälkeen luonnokset asetuksella annettaviksi säännöksiksi. Sääntelyn tarkoituksena on, että vieraslajilintuja ja -nisäkkäitä voidaan torjua tehokkaasti varmistamalla samalla, ettei eläimille aiheuteta tarpeetonta kärsimystä.

LAUSUNTOPYYNNÖT

Maa- ja metsätalousministeriö pyysi ajalla 27.2.–23.4.2018 lausuntoja asetusluonnoksesta haitallisten vieraslajien kansallisen luettelon täydentämiseksi (asetusluonnos 1).

Ministeriö pyysi ajalla 22.1.–6.3.2019 lausuntoja säännösluonnoksista vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseksi käytettävistä välineistä ja menetelmistä (asetusluonnos 2).

Asetusluonnoksesta 1 annettiin 22 lausuntoa. Lausunnot ovat nähtävissä osoitteessa <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6b8926df-0985-4df8-b8f4-698470e53509>.

Asetusluonnoksesta 2 annettiin 14 lausuntoa. Lausunnot ovat nähtävissä osoitteessa <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=19873245-fd17-4e23-8731-643c532331f2>.

YLEISET KOMMENTIT ASETUSLUONNOKSISTA

Lausunnonantajat pitivät yleisesti vieraslajiasiaa tärkeänä ja asetuksen ja lajiluettelon päivittäminen tarpeellisena.

Kainuun ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Hämeenlinnan kaupunki
Suomen Riistakeskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Asetukseen lisättyjen lajien torjuntaan tarvitaan rahoitusta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus

Asetusluonnoksen teksti on vaikeasti ymmärrettävää ja sitä tulisi selkeyttää. Lajit ja lajiryhmät tulisi kirjata pykäliin liitteisiin viittaamisen sijaan.

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM): Lajien ja lajiryhmien sekä niitä koskevien voimaantuloajankohtien toistaminen asetuksen eri kohdissa ei ole säädösteknisesti perusteltua. Sääntelyn sisällöstä on tarkoitus tehdä mm. vieraslajit.fi -verkkosivustolle yleiskielinen kuvaus, joka on löydettävissä tavanomaisilla hakutoiminnoilla ja jonka avulla erilaisten käyttäjien tiedontarpeeseen voidaan vastata pelkkää säädöstekstiä paremmin.

Asetuksen 2 §:ssä määritellään lajit, joihin ei sovelleta maahantuontia, vientiä, hallussapitoa, kaupaa ja luovuttamista koskevia kieltoja, kun on kyse eläintarhoista, -näyttelyistä, sirkuksesta tai nk. koe-eläinlain mukaisesta opetus- ja tutkimustoiminnasta. Tältä osin tulisi vielä harkita poikkeuksien laajuutta ja rajoittaa poikkeukset pysyviin, suuriin eläintarhoihin, joissa on riittävä asiantuntemus ja tilat, sekä eläinsuojelun tai opetus- ja tutkimustoiminnan kannalta välttämättömiin toimiin.

MMM: Ehdotuksen tarkoituksena on soveltaa eläinsuojelulain sääntelyä sellaisenaan ja välttää luomasta uusia lupalajeja ja viranomaismenettelyjä. Luvanvaraisten toimijoiden erottelua suuriin ja pieniin eläintarhoihin ja eläinnäyttelyihin olisi myös oikeudellisesti vaikea perustella vieraslajiriskien hallinnan näkökulmasta.

Luonnonsuojeluliitto Tapiola

Ihmisen vaikutuksesta tapahtuvan luonnon muuntumisen torjuminen ei ole synonyymi sille, että luonto pyritään stabilisoimaan tiettyyn tilaan ja estämään esimerkiksi uusien lajien luontainen leviittäytyminen. Asia tulee huomioitavaksi erityisesti sakaalia koskien.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Vieraslajitehtävän siirtyessä jatkossa maakuntien vastuulle on erityisen tärkeää, että vieraslajiasiaa katsotaan valtakunnallisena kokonaisuutena ja varmistetaan riittävät resurssit koko Suomeen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida taloudelliset vaikutukset kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

MMM: Jatkovalmistelussa pyritään lisäämään arviointia erityisesti kurturuusun ja luupiinien osalta.

Asetuksen voimaantulosäännös (4 §) on osittain epäselvä ja sitä tulisi tarkentaa. Pykälässä käytetään termiä 'tämä asetus' tarkoittaen sekä säädettävää uutta asetusta että kumottavaa asetusta. 4 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohdissa tulisi selkeästi todeta, että vieraslajilain 11 §:n 2 momentin 2 kohdan kieltoja sovelletaan asetuksen 1725/2015 voimaantulosta eli 1.1.2016 alkaen.

MMM: Asetuksen 4 §:n ilmaisulla 'tämä asetus' tarkoitetaan vakiintuneen lainkirjoitustavan mukaisesti vain ehdotettua asetusta, mikä käy myös säännöksestä yksiselitteisesti ilmi. Lausunnossa esitetty säännöksen muotoilu olisi sisällöltään virheellinen.

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Ehdotamme perustelumuihistossa käytettäväksi termiä alkuperäinen eikä luonnonvarainen.

MMM: Perustelumuihistoa korjataan ehdotetun mukaisesti.

Liikennevirasto

Suunniteltaessa toimenpiteitä maanteiden varsilta tavattujen vieraslajien hävittämiseksi olisi tärkeää suhteuttaa toimenpiteet tieverkon laajuuteen sekä kohdistaa toimet erityisen arvokkaille alueille, joille leviämisen estäminen on vielä mahdollista.

MMM: Myös kansallisen hallintasuunnitelman mukaan (MMM 13.3.2018) toimenpiteet maanteiden varsilla on perusteltua kohdistaa Liikenneviraston esittämällä tavalla.

Metsähallitus

Eryteisesti vieraskasvilajien kansallisen luettelon täydentäminen on erittäin tarpeellista. Asetuksella edistetään myös merkittävästi lajistonsuojelua, ja se tukee äärimmäisen uhanalaisen kiljuhanhen suojelutyötä. Sääntelyn myönteinen vaikutus kohdistuu myös luonnonsuojelualueisiin ja niiden lajistollisiin arvoihin.

Hämeenlinnan kaupunki

On mietittävä, millaisia velvoittavia toimenpiteitä eri toimijoille tullaan asettamaan. Viheralan toimijoille ja kuntiin tulisi saada toimintaohjeita.

MMM: Sääntelyn sisällöstä tehdään mm. vieraslajit.fi -verkkosivustolle yleiskielinen kuvaus, jossa on mahdollista mainita esimerkkejä myös tällaisista toimenpiteistä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Asetuksen lajiluetteloa tulee täydentää pian. Uusia, kiireesti lisättäviä lajeja ovat esimerkiksi minkki, puronierä, kanadanpiisku sukulaisineen jne.

MMM: Minkki sisältyy kansallisesti merkittävänä haitallisena vieraslajina sekä voimassa olevaan että ehdotettuun asetukseen. Lajien lisäämistä selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

BirdLife Suomi ry

Luettelo on ministeriön luonnoksen jälkeenkin edelleen hyvin niukka (vrt. kansallinen vieraslajistrategia). Asetusta tulisi esimerkiksi haitallisten kasvilajien ja vesieläinten osalta laajentaa merkittävästi nykyisen tutkimustiedon ja riskinarvioinnin perusteella.

Toimenpiteiden toimeenpanon varmistamiseksi asetuksessa tai laissa tulee säätää kiinteistön omistajalle/ haltijalle velvollisuus hyväksyä vieraslajin hävittämistoimenpiteet silloin, kun viranomaisen esittää toimenpiteitä ja vastaa niiden kustannuksista.

MMM: Lajien lisäämistä selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

Jos kiinteistön omistaja aiheetta kieltäytyy viranomaisen kustannuksella tehtävästä hävittämisestä, tilannetta voidaan arvioida vieraslajilaissa kiellettynä haitallisen vieraslajin tarkoituksellisen kasvattamisena tai pitämisenä. Kiinteistön omistaja voidaan silloin määrätä hävittämään laji kiinteistöltään lain 17 §:n perusteella.

Flowerpecker Tmi

Perustelumuiotiossa olisi selvitettävä velvoitteiden aiheuttamien toimenpiteiden kustannukset suhteessa torjuntatehoon, eteenkin niiden lajien kohdalla, joiden leviäminen on laajamittaista. Erityisesti olisi myös huomioitava eri toimijoiden ja osapuolten yhdenvertainen velvoittaminen torjuntatoimenpiteisiin.

MMM: Tällainen arviointi on osa vieraslajiriskien hallintasuunnitelmaa, johon on tarpeen sisällyttää myös kansallisesti määritellyt haitalliset vieraslajit.

WWF Suomi sr

Asetusehdotuksen 2 §:ssä on eläimiä koskeva poikkeus: vieraslajilain 4 §:n kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuus ei koski matelijoita, sammakkoeläimiä tai nilviäisiä. Näistä tulisi kuitenkin säätää kiinteistön omistajille ja haltijalle ilmoitusvelvollisuus ELY-keskukselle. Lisäksi asetuksessa tulisi säätää kiinteistön omistajalle ja haltijalle velvollisuus suostua viranomaisten tietoon tulleiden kansallisessa luettelossa mainittujen eläinlajien hävittämiseen, mikäli viranomainen katsoisi torjuntatoimet tarpeelliseksi ja vastaisi niiden toteuttamisesta ja kustannuksista.

MMM: Ilmoitusvelvollisuus, ilmoitusten käsittely ELY-keskuksessa sekä ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta ja mahdollisten rikkomusten sanktiointi aiheuttaisivat sekä kansalaisille että viranomaisille huomattavaa hallinnollista taakkaa. Tästä saataavaa hyötyä vieraslajiriskien hallinnassa on vaikea osoittaa verrattuna informaatio-ohjaukseen perustuvaan kansalaisten ja viranomaisten yhteistoimintaan.

Velvollisuudesta suostua eläinlajien hävittämiseen pitäisi asetuksen sijaan säätää lailla. Nykyisin, jos kiinteistön omistaja aiheetta kieltäytyy viranomaisen kustannuksella tehtävästä hävittämisestä, tilannetta voidaan vieraslajilain mukaan arvioida myös laissa kiellettynä haitallisen vieraslajin tarkoituksellisen kasvattamisena tai pitämisenä. Kiinteistön omistaja voidaan silloin määrätä hävittämään laji kiinteistöltään suoraan lain 17 §:n perusteella ja siten lain 4 §:ssä säädetyistä edellytyksistä riippumatta.

Ekologisten haittojen torjumiseksi vieraslajiasetuksen luetteloon tulisi sisällyttää myös seuraavat haitalliset vieraslajit:

- kanadanpiisku, isopiisku ja korkeapiisku, etelänruttojuuri, keltalemmikki, marunatuoksukki, valkokarhunköynnös, isosorsimo, vuorivaahtera, viitapihlaja-angervo, isotuomipihlaja, rehuvuohenherne, rikkapalsami, jättipoimulehti, omenakotilot, puronieriä, minkki.

MMM: Minkki sisältyy kansallisesti merkittävänä haitallisena vieraslajina sekä voimassa olevaan että ehdotettuun asetukseen. Lajien lisäämistä selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

1. NISÄKKÄÄT

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Nykyisestä metsästyslain 42 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja petoeläimiä (mm. tarhannaali, supikoira ja minkki) koskevasta lainsäädännöstä huolimatta tarhoilta karkaa eläimiä. Minkin osalta tulisi harkita sen lisäämistä kansallisesti haitallisten vieraslajien luetteloon siten, että sitä koskisi ainakin vieraslajilain 16 §:ssä tarkoitettu metsästysmahdollisuus rauhoittamattomana eläimenä.

MMM: Minkki sisältyy kansallisesti merkittävänä haitallisena vieraslajina sekä voimassa olevaan että ehdotettuun asetukseen. Lajien lisäämistä selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Tarkennuksena nisäkkäiden nimiin perustelumuiotiossa kohtiin 1.1 ja 1.3:

- haisunäädät on muutettava muotoon skunkit,
- korvahylkeet muutettava muotoon haaremihylkeet,

- Madagaskarin petoeläimet muutettava muotoon falanukit,
- afrikanpalmunäädät muutettava muotoon afrikansivetit,
- maaoravat muutettava muotoon tsikut,
- siperianmaaorava (E. sibiricus) muutettava muotoon siperianmaaorava (Tamias sibiricus).

Perustelumuiston kohtaan 1.1. tulee lisätä lueteltujen nisäkäsheimojen kohdalle lingsangit (Prionodontidae) ja lisäksi johtuen korjaus: Petoeläimet (Carnivora) on nisäkäslahko, johon kuuluu noin 270 lajia 16 heimosta.

MMM: Perustelumuistiota korjataan osittain ehdotetun mukaisesti.

Unohdettu ongelma perustelumuistiossa on jyrksijöiden mukanaan kuljettamat zoonoottiset patogeenit. Vaikka kaikki nisäkäsvieraslajien patogeeneistä eivät ole zoonoottisia, ne aiheuttavat haittaa alkuperäislajistolle.

MMM: Perustelumuistiota täydennetään ehdotetun mukaisesti.

Vieraslajeihin olennaisesti liittyvä patogeeni-ongelma tulisi ottaa huomioon vieraslajilainsäädäntöä uudistettaessa. Kansainväliseen lemmikkieläinkauppaan on asetettava rajoituksia, eikä Suomeen pitäisi tuoda mitään jyrksijöitä zoonoottisten patogeeneiden riskin takia.

MMM: Lajien lisäämistä tällä ja muilla perusteilla selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

Suomen riistakeskus

Esitetyn lajilistan lisäksi kansalliselle listalle tulee lisätä sakaali. Rajanvetokysymys siitä, onko kyseessä vieraslaji vai tulokaslaji, on hieman häilyvää, mutta laji on määritelty vieraslajiksi esimerkiksi kaikissa Baltian maissa. Sakaali voi risteytyä suden kanssa ja lisätä nykyisten vieraspetojen aiheuttamien kaltaisia ongelmia.

MMM: Ministeriö valmistelee ehdotusta kultasakaalin lisäämiseksi metsästyslain mukaisesti riistalajeihin, jolloin lajin kantaa voitaisiin säädellä metsästyslailla sen mahdollisesti levitessä Suomeen tulokaslajina, ottaen huomioon luontodirektiivin (92/43/ETY) vaatimukset.

BirdLife Suomi ry: Nisäkkäiden luetteloon tulisi lisätä metsästyslain 42 §:ssä tarkoitetut haitalliset petoeläimet ja viittaus metsästyslakiin poistaa. Esimerkiksi minkki tulee ehdottomasti luokitella haitalliseksi vieraslajiksi ja lisätä asetukseen.

MMM: Metsästyslain 42 §:ssä tarkoitettuja vierasperäisiä riistaeläimiä ja riistaeläinkantoja säädellään metsästyslain keinoin. Minkki sisältyy kansallisesti merkittävänä haitallisena vieraslajina sekä voimassa olevaan että ehdotettuun asetukseen.

1.1. PETOELÄIMET

1.1.1. Kesykoiran ja suden risteymät

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Suunnitelmassa esitettyä menettelyä koirasusien tunnistamiseksi ei ole säädetty asetuksessa noudatettavaksi, mikä on selkeä puute. Tällainen vajaasti säädelty menettely voi aiheuttaa riskin susikannalle sekä mahdollisesti sutta muistuttaville irti päässeille koirille.

CITES-asetuksen mukaisesti sukupolvien F1-F4 risteymäyksilöt ovat suojeltavia eläimiä, joten asetuksen sallima koirasusien tappaminen saattaa olla ristiriidassa luontodirektiivin 12 artiklan määräysten kanssa. Luontodirektiivi edellyttää, että myös tappamista koskevat kansalliset lupamenettelyt vastaavat direktiivin vaatimuksia lajien suojelusta ja sisältävät tarpeellisen varovaisuusperiaatteen. Asetusehdotus tarkoittaisi kuitenkin, että tietoisesti hyväksytään riski susien tappamisesta koirasusina. Tappaminen tulee säätää luvanvaraiseksi ja sen voisivat suorittaa vain siihen koulutetut suurriistavirka-aputoimijat. Lainsäädännössä on jo olemassa riittävät keinot poistaa välittömästi turvallisuutta uhkaavat yksilöt.

Suomessa ei pitäisi olla laillisia F1-F4 -sukupolvien yksilöitä.

MMM: Koirasuden poistamisessa tulee noudattaa Suomen susikannan hoitosuunnitelmaa (MMM 2015:4) kuvattua menettelyä, jota on selostettu asetusluonnoksen perustelumuistiossa.

Neuvoston asetusta (EY) N:o 338/97 luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä (CITES-asetus) sovelletaan risteytettyihin eläimiin samalla tavoin, kuin jos ne olisivat oma laji. Risteytetyillä eläimellä tarkoitetaan asetuksessa eläintä, jolla on neljässä aikaisemmassa sukupolvessa yksi tai useampi asetuksen liitteen A tai B sisältyvä lajiyksilö. Asetus koskee kuitenkin näiden lajien suojelua vain kauppaa sääntelemällä. Lisäksi asetuksen kielloista voidaan poiketa tapauskohtaisesti, kun kyseessä ovat vankeudessa syntyneet ja kasvaneet eläinyksilöt.

Luontodirektiivi ei koske direktiivilajien risteymiä. Luontodirektiivin 15 artiklan mukainen varovaisuusperiaate koskee direktiivin luettelolajeja, ja periaate toteutuu suden osalta metsästyslainsäädännöllä.

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Risteymäsuokupolvien määritelmää pitäisi selventää tai määritellä kesykoira suoraan esim. koiran perimän minimiosuutena genomista tai vieraan genomien maksimiosuutena.

Kasvattajia tulisi velvoittaa todistamaan omalla kustannuksellaan koirasusina kasvattamisensa ja myymiensä eläinten geneettinen tausta asetuksen määritelmän mukaisesti. Geneettiset testit on tehtävä akkreditoitussa laboratoriossa. Olisi tiedettävä, mistä F1-F4 -eläimet tulevat.

MMM: Jatkovalmistelussa selvitetään, onko koirasuden määritelmää tarpeen tarkentaa.

Koirasuden kuten muunkin haitallisen vieraslajieläimen kasvattaminen on säädetty rangaistavaksi. Todistustaakkaa rikosasiassa ei ole perusteltua säätää rikoksesta epäillylle. Jos taas kyse on eläinten harhaanjohtavasta markkinoinnista koirasusina, vieraslajilainsäädäntö ei tätä koske.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

On erityisen hyvä, että F1-F4 -sukupolvien maahantuontikiellon ja ympäristöön päästämisen kiellon lisäksi myös niiden kasvattaminen, myynti ja muu hallussapito olisi jatkossa kiellettyä.

Suomen ympäristökeskus

Risteymien jälkeläisiä F1-F4 -sukupolvissa säännellään CITES-sopimuksessa susina, joiden kuljettaminen kansainvälisten rajojen yli vaatii CITES-vienti- ja -tuontiluvat. Myös Suomen sisällä tapahtuva kansallinen toiminta vaatii asetuksen 338/97/EY mukaan toimivaltaisen viranomaisen eli Suomen ympäristökeskuksen myöntämän todistuksen. Tällaisia todistuksia ei Suomen ympäristökeskuksen tietojen mukaan ole haettu eikä myönnetty Suomen EU-jäsenyyden aikana, joten Suomessa ei voi olla asetuksen tarkoittamiin risteymiin kohdistuvaa laillista kasvatus- ja myyntitoimintaa, eikä uusien kieltojen voida katsoa aiheuttavan haittaa lailliselle kaupalliselle toiminnalle.

Asetuksen 4 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan ennen asetuksen voimaantuloa Suomesta hankitut asetuksen tarkoittamat suden ja koiran risteymäyksilöt saisi pitää hallussa niiden luonnolliseen kuolemaan asti. Jos jollakulla on tällaisia yksilöitä hallussa, Suomen ympäristökeskuksen käsityksen mukaan ne on tuotu suomeen joko CITES- tai metsästyslainsäädännön vastaisesti tai hankittu Suomesta CITES-lainsäädännön vastaisesti. Suomen ympäristökeskus katsoo, ettei tämä vieraslajiasetuksen muutosehdotukseen kirjattu siirtymäajan vapautus hallussapitokiellosta tarkoita vapautusta CITES-lainsäädännön rikkomisesta johtuvista mahdollisista seuraamuksista.

Metsästyslainsäädäntöä tulisi muuttaa nopealla aikataululla siten, että Suomen riistakeskuksella olisi toimivalta myöntää lupa suden ja koiran risteymien luonnosta poistamiseen.

MMM: Lausunnossa esitetty toteamus CITES-lainsäädännöstä lisätään asetuksen perustelumuistioon.

Hämeenlinnan kaupunki

Metsästyslakiin kirjaamalla tulee varmistaa, että koirasusia ylipäättään voidaan metsästä.

MMM: Koirasusi ei ole metsästyksessä tarkoitettu riistalaji eikä rauhoittamaton laji. Koirasuden ja muiden vieraslajinisäkkäiden pyytämisestä ja tappamisesta säädetään vieraslajilain 16 §:ssä. Koirasuden poistamisessa tulee noudattaa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa (MMM 2015:4) kuvattua menettelyä, jota on selostettu asetusluonnoksen perustelumuistiossa.

Luonnonsuojeluliitto Tapiola

Asetus keskittyy koirasuden pitämiseen kotieläimenä ja rajoittaa perustuslain turvaamaa oikeutta omaisuuteen ja sen käyttöön. Vapaana olevan koirasuden ja suden parittelu on epätodennäköistä. Asetuksen vaikutus suden geneettiseen lajipuhtauteen on pienempi kuin sen haitallinen vaikutus salametsästyksen kautta. Koirasusi tulisi ensisijaisesti poistaa asetuksesta, toissijaisesti varmistaa lainsäädännöllä riittävän tarkka menettely risteymän poistamiseksi, jotta vahingossa sekoittamisen mahdollisuus erittäin uhanalaisen ja rauhoittamattoman lajin kohdalla ei ole missään olosuhteissa mahdollista.

MMM: Sääntelyn suhde perusoikeuksien suojaan on ratkaistu vieraslajilain säätämisen yhteydessä. Koirasuden poistamisessa tulee noudattaa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa (MMM 2015:4) kuvattua menettelyä, jota on selostettu asetusluonnoksen perustelumuistiossa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Mahdollisuus, että suden salametsästäjä voi vedota puolustuksenaan koirasusiin tai risteymiin, tulee täysin pois sulkea. Oikeusvarmuuden varmistamiseksi tulee säätää, että kesykoiran ja suden sekä niiden risteymien pyyntiin sovelletaan metsästyslainsäädännössä olevaa suden metsästyksen menettelyä. Esimerkiksi 5 §:n loppuun voitaisiin lisätä: ”Mitä sudesta säädetään, koskee myös suden ja koiran risteymiä sekä niiden risteymien risteymiä.” Tähän asetukseen voisi myös selvytyden vuoksi lisätä kohdan: ”Epäiltyjen suden ja koiran risteymien sekä niiden risteymien metsästyksessä on noudatettava sudelle säädettyjä menettelyjä.”

MMM: Koirasuden poistamisessa tulee noudattaa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa (MMM 2015:4) kuvattua menettelyä, jota on selostettu asetusluonnoksen perustelumuistiossa. Metsästysrikoksia koskeva lainsäädäntö on nykyisellään riittävä.

Suomen riistakeskus

Esitetty linjaus koirasuden osalta on erityisen hyvä. Riistakeskuksessa on tullut esille näkemyksiä, että koirasusia tuodaan nykyisellään meille esteittä ulkomailta, eikä se vähene, jos harrastus sinällään on sallittua.

Laura Tamminen

Koirasusi ei ole lemmikkinä pidettyjä koirarotuja suurempi uhka kenellekään. Todennäköisyys risteytyä suden kanssa on yhtä pieni, oli kyseessä koirasusi tai esimerkiksi metsästäessä vapaana pidetty ajokoiri. (Ilmeisesti tarkoittaen F5-sukupolvea ja siitä eteenpäin). Kielto ajaisi koirasusiharrastajat pitämään eläimensä salassa, mikä aiheuttaisi tiiviin yhteisön hajoamisen. Nykyinen harrastajayhteisö pitää huolen, etteivät lemmikkikoirasudet ole kenellekään haitaksi. Koirasudet eivät ole vapaana luonnossa. Asetus lisäisi kuilua susien suojelijoiden ja susien vastaisten välillä ja antaisi susihysterikoille lisää eväitä susien poistamiseen luonnosta.

Suden osuutta yli neljässä polvessa ei pystytä enää luotettavasti todistamaan. Jos eläintä väitetään laittomaksi ja se halutaan poistaa, se tulee pystyä todistamaan. Sukupolvissa 1-4 rajoituksia onkin hyvä olla. Nykyään Suomessa lemmikkeinä ei ole ollut aikoihin alle neljännen polven eläimiä, ja niiden pito lemmikkeinä on kielletty jo CITES-sopimuksessa.

MMM: CITES-sopimus koskee lajien suojelua vain kauppaa sääntelemällä. Sopimus kieltää siinä tarkoitettujen lajien hallussapidon myyntitarkoituksessa. Lisäksi asetuksen kielloista voidaan poiketa tapauskohtaisesti, kun kyseessä ovat vankeudessa syntyneet ja kasvaneet eläinyksilöt.

Kuten lausunnossa todetaan, monet koirasusina markkinoidut tai harrastajapiireissä koirasusiksi kutsut eläinyksilöt eivät ole asetuksen määritelmän mukaisia koirasusia, eikä asetus siten koskisi niitä.

1.1.2. Kesykissan ja toisen kissaeläimen risteymät

Savannah-kissayhdistys

Kesykissan hybridien kiellolle ei ole lain vieraslajilain 11 §:n mukaisia perusteita. Hybrideistä ei voi muodostua villiintynyttä populaatiota, eivätkä ne vaaranna Suomen luonnonvaraisten lajien geneettistä puhtautta. Koska esityksessä kieltoa ei sovelleta A liitteen 1.1 kohdassa tarkoitettuihin

petonisäkkäisiin, joita käytetään turkiseläiminä tai niiden siitoseläiminä, katsomme, että elinkeinonharjoittajien tasavertaisen kohtelun perusteella ja eläinsuojelullisin perustein tulisi servaalin pito hybridikissojen kasvatuksessa sallia luvanvaraisena.

On arvioitava, voiko kesykissan hybrideistä aiheutua vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle tai luonnonvaraiselle eliöstölle, tai varaa terveydelle ja turvallisuudelle. On myös arvioitava, voiko yksittäinen, vapaaksi päässyt kissahybridi aiheuttaa suurempaa vahinkoa kuin kesykissa.

MMM: Sääntelyn tarkoituksena on estää vieraslajeihin kuuluvista petoeläimistä aiheutuvia vahinkoja Suomen alkuperäisille lajeille. Yksittäinenkin luontoon päässyt petoeläin voi aiheuttaa paikallisesti merkittävää vahinkoa luonnon monimuotoisuudelle. Oletuksena on, että kissapetoeläimen risteyvät neljässä ensimmäisessä sukupolvessa eivät tässä suhteessa olennaisesti poikkea lajikäyttäytymiseltään risteytymättömistä yksilöistä.

1.2. Lepakot

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Perustelumuistiossa mainitaan, että ”Lepakot ovat myös uhka ihmisen terveydelle, sillä niiden tiedetään levittävän ihmiselle vaarallisia tauteja, kuten raivotautia eli rabiasta ja ebola-virusta.” Tarkennamme, että lepakollyssaviruslajit ovat pääsääntöisesti isäntälajispesifisiä, eli tämä lajista toiseen leviäminen on harvinaista, vaikkakin mahdollista. Minkä tahansa lepakon hallussapito on erityisesti lyssavirusten, mutta myös muiden mahdollisten eksoottisten taudinaiheuttajien vuoksi terveysriski, ja niiden kuljettaminen ja maahantuonti ilman erikoislupia on kiellettävä.

MMM: Tarkennus ei vaadi lisäystä perustelumuistioon.

Vieraslajilain 11 §:n mukaisesti haitallisen vieraslajieläimen kuljettamiseen ja tuontiin ei ole mahdollista saada lupaa.

1.3. Maaoravat

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Perustelumuistiossa mainitaan, että ”Maaoravat (*Tamias*) on oravien heimoon kuuluva suku, johon kuuluu 25 lajia (*Tamias striatus*, *Eutamias sibiricus* ja 23 alasukuun *Neotamias* kuuluvaa lajia).” Tämä kohta on korjattava nykyisen taksonomian mukaisesti muotoon: ”Oravien heimoon kuuluvien tsiukujen (maaoravat) sukuun (*Tamias*) kuuluu 25 lajia.” Lajiryhmää 1.3. tulisi laajentaa käsittämään *Sciuridae*-heimon oravat. Perustelumuistioon tulisi lisätä, että Euroopassa joidenkin *Tamias*-vieraslajien populaatioissa on todettu runsaasti *Borrelia*-bakteeria.

MMM: Perustelumuistioon tehdään osa ehdotetuista muutoksista. Lajiryhmän 1.3 laajentamista harkitaan luetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

Suomen ympäristökeskus

Asetuksen liitteeseen tulisi lisätä tarkennus, että tässä yhteydessä taksonilla *Tamias* tarkoitetaan oravien heimoon (*Sciuridae*) kuuluvaa sukua, johon kuuluu 25 lajia (*Tamias striatus*, *Eutamias sibiricus* ja 23 alasukuun *Neotamias* kuuluvaa lajia).

MMM: Asetuksen liitteeseen ja perustelumuistioon tehdään ehdotetut lisäykset.

2. LINNUT

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

BirdLife Suomi ry

Asetuksen liitteeseen A tulee lisätä sekä päiväpetolintujen että jalohaukkojen risteymät, koska varsinkin jalohaukoissa ne ovat laajalti käytettyjä ja fertiilejä.

Liite A ja perustelumuistion vastaava kohta ehdotetaan näiltä osin muutettavaksi muotoon:

2.1 lajiryhmä: päiväpetolinnut *Accipitriformes* mukaan lukien risteymät

2.2 lajiryhmä: jalohaukkalinnut *Falconiformes* mukaan lukien risteymät

MMM: Asetuksen liitteeseen ja perustelumuistioon tehdään ehdotetut lisäykset.

3. MATELIJAT - Hietasisilisko

Suomen herpetologinen yhdistys ry

Listan ainoan matelijan sisällymistä listaan ei ole muistiossa perusteltu mitenkään. Hietasisilisko ei tule sisällyttää kansallisesti merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon, koska Suomesta löytyneiden populaatioiden vierasperäisyydestä ei ole varmuutta, ja laji saattaa mahdollisesti kuulua Suomen alkuperäislajistoon. Muutoksen toteuttaminen pikaisesti hietasisiliskon osalta on erityisen tärkeää.

MMM: Hietaliskon luonnonvaraisia yksilöitä on tavattu Suomessa lähinnä Turun seudulla. Lajista tehdyt havainnot eivät tue oletusta, että se kuuluisi Suomen alkuperäisiin lajeihin.

4. SAMMAKKOELÄIMET

Suomen herpetologinen yhdistys ry

Viher sammakoihin kuuluvia lajeja on syytä käsitellä erikseen. Lessonansammakko on erittäin suurella todennäköisyydellä alkuperäislaji, eikä sitä tule sisällyttää luetteloon. Ruokasammakko on Varsinais-Suomessa akuutti uhka harvinaisena tavattavalle lessonansammakolle, ja se on syytä sisällyttää kansallisesti merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon.

Euroopanlehtisammakkoa ei ole tiettävästi havaittu Suomen luonnossa eikä ole syytä epäillä, että se voisi selviytyä Suomen luonnossa.

Vuoristokellosammakkoa ei ole tarpeen ottaa luetteloon. On hyvin epätodennäköistä, että laji pysyisi selviytymään Suomen talvesta, eikä se pysty lisääntymään Suomessa.

Hypysammakkoa ei ole perusteltua ottaa luetteloon. Pohjoisimmilla esiintymisalueillaan laji on relikti, eikä ole syytä epäillä, että se muodostaisi pysyviä kantoja Suomeen.

MMM: Erityisesti tautien levittämiskäynnin liittyvän varovaisuusperiaatteen vuoksi lajien poistaminen luettelosta ei ole perusteltua.

5. NILVIÄISET - Espanjansiruetana

Etelä-Savon ELY-keskus

On perusteltua, että kiinteistön omistajan tai haltijan huolehtimisvelvollisuus ei koske tätä lajia, ja että toimijan huolehtimisvelvollisuus sisällytetään tälle lajille. Tietoisuuden lisääminen lajin leviämistavoista on tarpeen.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kansallisen vieraslajistrategian mukaan espanjansiruetana on erityisen haitallinen vieraslaji, johon tulee välittömästi kohdistaa tehokkaita toimenpiteitä. Mikäli espanjansiruetanan osalta kiinteistön omistajan huolehtimisvelvollisuus katsotaan liian velvoittavaksi, tulisi esittää muita tehokkaita keinoja asian ratkaisemiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

On erityisen hienoa, että espanjansiruetana on nyt listalla. Keskeinen kysymys on, miten toimijoiden huolehtimisvelvollisuus siltä osin toteutuu, ja miten sitä seurataan.

Flowerpecker Tmi

Puutarha-alan eri tahot tulisi asetuksessa asettaa yhdenvertaisiksi. Nyt toimijoille asetetaan tiukemmat ehdot kuin kiinteistöjen omistajille tai haltijoille. Myös enimmäismäärät olisi hyvä laatia asetuksen soveltamisohjeisiin. Vertailukohtana voidaan pitää tuulipölytteisten rikkaruohojen siementen sallittuja määriä maa-aineksessa.

MMM: Riski haitallisen vieraslajin leviämisestä laajalle alueelle on kaupallisessa toiminnassa suurempi kuin yksittäisillä kiinteistöillä. Sääntelyn toimeenpanon seurannassa selvitetään, onko lajin lisääntymiskykyisten osien enimmäismäärästä tarve laatia ohjeistusta.

6. KASVIT

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Ohjeistusta tarvitaan kurtturuusun ja lupiinin poistamiseen kustannustehokkaasti.

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Kasvien nimiä tulisi tarkentaa seuraavasti (asetusluonnos Liite B sivu 4 ja vastaavasti perustelumuis-tioluonnos sivu 7)

- 2 hamppuvillakko *Jacobaea cannabifolius* muutettava muotoon *Jacobaea cannabifolia*
- 9 lännenpalsami *Impatiens capen* muutettava muotoon *Impatiens capensis*.

MMM: Asetuksen liitteeseen ja perustelumui-stioon tehdään ehdotetut muutokset.

Suomen ympäristökeskus

Ehdotuksen kasvilajien lisääminen asetukseen on perusteltua. Kanadanvesiruton ja komealupiinin tilanne on kuitenkin Suomessa jo vaikeasti korjattavissa. Asetus voi lisätä kansalaisten tietoisuutta siinä lueteltujen lajien haitallisuudesta ja kannustaa niiden torjuntaan.

Pyrkimys nimetä ja luetteloida haitalliset vieraslajit asetuksen tarkkuudella on ongelmallista. Ennal-taehkäisyyn kannalta kasvien maahantuloreittien seuraamiseen ja etenkin myyntiin tulevien uusien kasvien riskinarviointeihin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Taimistoviljelijät ry

Jatkossa uusia lajeja lisättäessä kansallisesti haitallisten vieraslajien listalle otetaan julkaisuajan-kohta huomioon siten, että yrityksille aiheutuu siitä mahdollisimman vähän taloudellisia menetyk-siä ja toisaalta yritykset voivat lopettaa kyseisten lajien lisäyksen hallitusti.

6.1. Vesirutto

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Vesiruton osalta ei ole määritelty poikkeusta vieraslajin 4 §:n huolehtimisvelvollisuudesta; lajin hä-vittäminen ei kuitenkaan ole yksinkertaista. Tulisi pohtia tarkemmin keinot, joiden katsotaan kuu-luvan kohtuullisten keinojen piiriin.

MMM: Vieraslajin hävittäminen vesialueelta on vaikeampaa kuin maa-alueelta, mikä olisi otettava huomioon arvioitaessa keinojen kohtuullisuutta vieraslajilain 4 §:n mukai-sesti.

6.2. Komealupiini

Etelä-Savon ELY-keskus

Asetuksen rinnalla tulisi kehittää keinoja laajojen lupiinikasvustojen torjumiseen esim. luonnonar-voiltaan aroissa ympäristöissä.

Flowerpecker Tmi

Lupiinin kohdalla olisi mietittävä, millaisia velvoittavia toimenpiteitä eri toimijoille kuten tielaitok-selle sekä kiinteistöjen omistajille asetuksella määrätään ja miten ja milloin tienreunojen niittojen leikkuujäte pitäisi kerätä. Myös torjuntatoimenpiteiden kustannusvaikutuksia olisi selvitettävä.

6.3. Kurtturuusu

Kainuun ELY-keskus

Vieraslajiasiantuntijaverkosto

Suomen ympäristökeskus

Asetuksen 3 § tulisi poistaa, koska kurtturuusun torjunta pelkästään rakennettujen alueiden ulko-puolella ei riitä estämään leviämistä. Laji leviää paitsi lintujen mukana myös vesilevintänä. Poikkeus aiheuttaa sen, että vanhoista istutuksista leviää jatkuvasti kurtturuusua ympäristöön, mikä vesittää luonnonkasvupaikoilla tehtyjä torjuntatoimia. Maanomistaja ei pysty estämään istutuksista lintujen mukana tapahtuvaa leviämistä. Kurtturuusun kieltämisestä siirtymäajan jälkeen myös rakennetuilla alueilla ei pitäisi aiheutua merkittävää ongelmaa, koska esiintymät ovat usein pienialaisia ja helposti

korvattavissa muilla, haitattomilla lajeilla tai lajikkeilla. Tienvarsien massaistutuksissa kurturuusua on jo vaihdettu muihin lajeihin istutuksia uusittaessa.

Etelä-Savon ELY-keskus

Pitäisi tarkentaa, koskevatko kiellot ja määräykset myös kaikkia lajin jalostettuja lajikkeita ja kaupallisesti myynnissä olevia risteymiä muiden lajien kanssa. Rakennetun ympäristön määritelmää olisi hyvä selventää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Yksilön käsite on juurivesojen avulla leviävän lajin osalta ongelmallinen. Poikkeuksen sisältöä ja sanamuotoa tulisi täsmentää ja asettaa tavoitteeksi selkeästi lajin hävittäminen pidemmällä ajanjaksoilla, jolloin hävittämisvaatimus ei muodostuisi kohtuuttomaksi. Vaihtoehtoisesti voitaisiin määrittellä alueet ja tilanteet, joihin voitaisiin soveltaa hävittämiselvöityä. Siirtymäsääntöjen osalta on hyvä varmistua siitä, että puutarhataloudelle aiheutuvat taloudelliset menetykset eivät nouse liian suuriksi. Tilapäisten avustusten käyttö voisi olla harkittava keino.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Liikennevastuualue pitää ongelmallisena, että asetuksen listalle ehdotetaan tienpidossa yleinen kurturuus. Laji on yleisesti käytössä etenkin moottoriteiden keskikaistoilla, ja sen vaihtaminen muihin, yhtä kestäviin lajeihin on kallista ja epätarkoituksenmukaista. On myös epäselvää, toimivatko tieympäristön kurturuusistutukset leviämisreitteinä hiekkarannoilla ongelmaa aiheuttaville kasvustoille.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry

Lajille tulee säätää siirtymäaika, jotta tällä hetkellä taimikasvatuksessa olevat taimet voidaan myydä ja istuttaa normaalisti kohtuuttomien taloudellisten menetysten välttämiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Miten rakennetut alueet määritellään ja rajataan? Entä jos ”rakennettu alue” rajoittuu hiekkarantaan? Tällöin on suuri riski, että laji leviää uhanalaiselle luontotyyppille – eikä sitä pystytä rajoittamaan kuin hävittämällä kokonaan.

Taimistoviljelijät ry, Puutarhaliitto ry

Asetuksen voimaantulo ja kurturuusun myyntikielto kesken istutuskauden aiheuttaa suuria ongelmia sekä viherrakentamiseen että taimikauppaan. Kurturuususta on tehty tilaajien ja urakoitsijoiden välisiä sitovia tilauksia jo ennen asetuksen voimaan tuloa. Valmiiden taimien ja tuotannossa olevien kolmen vuoden myyntitaimien hävittäminen aiheuttaa taimitarhoille mittavia taloudellisia menetyksiä. Taloudelliset menetykset tulisi korvata taimitarhoille tai asetukseen tulisi lisätä kahden vuoden siirtymäaika, jona kurturuusun viljely, myynti ja istuttaminen ovat sallittuja.

Puutarhaliitto ry sitoutuu yhdessä muiden toimijoiden kanssa tiedottamaan alan toimijoille voimaastuvasta asetuksesta ja kurturuusun viljelykiellosta.

WWF Suomi sr

Rakennetun alueen poikkeuksen tarkoittamien kasvustojen kohdalla asetuksen tulisi edellyttää kiinteistön omistajan ja haltijan varmistavan, ettei laji kasvullisesti leviä nykyistä laajemmalle. WWF Suomi sr esittää, että viranomaisten määrittelemillä luonto- tai kulttuuriarvoiltaan tärkeillä alueilla esiintymän poistovelvoite koskisi kurturuusua.

Perustelumistion toteamus, että kurturuusuesiintymien häviäminen ei olisi rakennetuilla alueilla usein perusteltua myöskään lajista aiheutuvan vieraslajiriskin hallitsemiseksi, ei pidä paikkaansa.

MMM: Lausunnoissa esitetyistä syistä kurturuusun esiintymiä rakennetuilla alueilla ei ole perusteltua rajata kasvatuskieillon ulkopuolelle. Kurturuusun yleisyys puutarhakasvina aiheuttaa kuitenkin, ettei kasvatuskieiltoa ole teknisesti (hävittämiskeinot) eikä hallinnollisesti (viranomaisvalvonta) mahdollista panna välittömästi täytäntöön. Jatkovalmistelussa selvitetään siirtymävaiheen ratkaisua, jonka avulla kiinteistönomistajat voitaisiin ohjata hävittämään nykyisin kasvattamansa kurturuusuesiintymät ja korvaamaan ne tarvittaessa haitattomilla lajeilla hyvissä ajoin ennen kasvatuskieillon voimaantumia. Ministeriön käsityksen mukaan on perusteltua olettaa, että mahdollisten tappioiden ohella kasvatuskieilto synnyttäisi taimitarhoille huomattavan paljon uutta korvaavien lajien lisäkysyntää.

7. KALAT

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Puronierian sisällyttämistä haitallisten vieraslajien luetteloon tulisi harkita.

Mikäli mustatäplätokkoa ei katsota tarpeelliseksi sisällyttää luetteloon tässä vaiheessa, tulisi sen seurantaan ja hävittämiseen kuitenkin kiinnittää huomiota.

MMM: Lajien lisäämistä selvitetään kansallista lajiluetteloa seuraavan kerran täydennettäessä.

8. PYYNTIVÄLINEET JA -MENETELMÄT

Lapin ELY-keskus

Asetuksen 3 §:n 3 momentissa pitäisi tuoda esiin, että rautojen käyttö rämemaajavien pyyntiin vedessä tarkoittaa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti heti tappavia rautoja.

MMM: Rajausta tappeihin rautoihin seuraa vieraslajilain 16 §:n 1 momentin yleissäännöksestä. Säännös kielletyistä pyyntivälineistä ja -menetelmistä on kuitenkin jatkovalmistelussa siirretty vieraslajilain 16 §:ään.

Suomen riistakeskus

Haitallisten vieraslajien muuttunut asema lainsäädännössä sekä muuttunut terminologia vaikuttaa moniulotteisesti useaan eri lakiin ja asetukseen ja niiden käytännön soveltamiseen. Siksi on edelleen tarpeen säädellä tarkemmin, mitä metsästyslain ja asetuksen pykälä näiden lajien pyyntiin sovelletaan.

Supikoiran, minkin ja piisamin naaraalle ei tule säätää erillistä rauhoitusaikaa. Pentueellisen naaraan tappaminen johtaa tilanteeseen, joka on eläinsuojelulain tarkoituksen vastainen ja estettävissä oikeilla pyyntikäytännöillä. Nykyisen rauhoitusta tulisi jatkaa eettisenä ohjenuorana ilman lakisääteistä velvoitetta. Suomen riistakeskus tukee viestinnässä, neuvonnassa ja koulutuksessa pienpetojen eettistä metsästystä ja pyyntiä säädösmuutosten luomassa uudessa tilanteessa.

Aiempien riistalajien supikoiran, minkin ja piisamin siirtyminen rauhoittamattomien lajien rinnalle avaa uudella tavalla tarkasteluun metsästyslain, erityisesti lain 48 § 2 momentin, määritelmät oikeudesta pyydystä ja tappaa rauhoittamattomien lajien yksilöitä. Siksi on tärkeää linjata mahdollisimman yksiselitteisesti, miten metsästyslainsäädäntöä tältä osin sovelletaan muun muassa voimassa oleviin metsästysvuokrasopimuksiin.

Asetuksen 4 §:ää tulisi tarkentaa siten, että pienempikaliiperisen haulikon käyttö sallittaisiin kooltaan nimettyjä lajeja vastaaville tai niitä pienemmille 16 §:n mukaisille lajeille. Tämä on tarpeen, jotta tulevaisuudessa ei tule käytännössä vastaan tilannetta, missä minkkiä saa ampua pienekaliiperisella haulikolla, mutta sitä merkittävästi pienempää harmaaoravaa tai siperianmaaoravaa ei. Tämä kirjaus kattaisi myös mahdolliset Suomeen leviävät vieraslajilinnut, joista todennäköisin ja suurin on afrikanhanhi, joka on kooltaan piisamiin verrattava.

Asetuksen 5 §:ssä lähtökohtainen rajausta pelkkään loukkuun niin otsikossa kuin pykälässä on varsin tiukka, eikä anna mahdollisuutta lopettaa muulla pyyntivälineellä pyydettyä eläintä tilanteessa, missä kyseisen pyyntimenetelmän käyttö on Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla sallittu. Käytännössä muillakin pyyntivälineillä pyydettyä eläintä lopetettaessa ampuma-asetta käytettäisiin vain rajatussa kohdassa ja eläimen ollessa paikallaan, mikä osaltaan vähentäisi ampumisesta aiheutuvaa häiriötä.

Asetukseen tulisi lisätä säännös, jonka mukaan supikoiraan, minkkiin ja piisamiin sovellettaisiin, mitä metsästyslain 25 §:n 2 momentissa säädetään. Metsästyslain 25 §:n 2 momentti koskee vain riistaeläintä ja metsästystarkoitusta, joten ilman esitettyä pykälää on jatkossa mahdollista ilman nimenomaista lupaa etsiä supikoiraa, minkkiä ja piisamia pihasta ja puutarhasta sekä pyytää viljelyksiltä ennen kuin sato on korjattu. Entisten riistalajien osalta on tarkoituksenmukaista, että vaikiintunutta käytäntöä ja tulkintaa jatketaan, ja säännös olisi linjassa metsästyslain 49 §:n 3 momentin kanssa, jonka mukaan rauhoittamattoman eläimen pyydystämiseen tai tappamiseen sovelletaan lisäksi, mitä 25 §:n 3 momentissa säädetään riistaeläimestä.

Asetukseen tulisi lisätä säännös, jonka mukaan vieraslajilain 16 §:ssä tarkoitettujen eläinten pyynnissä sovellettaisiin, mitä metsästyslain 34 a §:ssä ja sen nojalla säädetään. Metsästyslain 34 a §:n nojalla

voidaan valtioneuvoston asetuksella alueellisesti kieltää riistaeläinten tarkoituksellinen houkuttelu haaskalla. Supikoira ei ole jatkossa riistaeläin, joten pykälää ei lakimuutoksen jälkeen sovelleta supikoiraahaaskoihin. Metsästyslain 34 a §:n pykälän käytännön toimivuuden vuoksi on tarpeen soveltaa sitä yleisesti vieraslajeihin, jotta valtioneuvoston asetuksella säädettyä riistaeläimen houkuttelukieltä ei kierretä pitämällä haaskoja haitallisen vieraslajin ja rauhoittamattoman eläimen pyydystämiseksi. Ongelmallinen asia voi olla esimerkiksi karhunmetsästyksen liittyen.

Asetukseen tulisi lisätä säännös, jonka mukaan vieraslajilain 16 §:ssä tarkoitetun eläimen pyydystämiseen ja tappamiseen sovelletaan, mitä metsästyslain 51 §: 2 momentissa ja 53 §:ssä säädetään metsästyksessä pysäyttävillä koirilla sekä muista pyyntimuodoista, joita harjoitetaan muulla kuin ajavalla koiralla. Ehdotettu säännös vähentäisi tulkinnanvaraisuutta ja loisi yksiselitteisen perustan sille, että nykyisin laajalti käytetty ja erittäin tehokas supikoirien voivat nyky muodossaan jatkaa.

Vieraslajilain seuraavan muutoksen yhteydessä tulisi säätää lain tasolla tarvittavat valtuudet ilmoitusvelvollisuuden säätämiseksi saaliiksi saadusta tai kuolleena löydetystä vieraslajieläimestä. Suomen riistakeskuksen Oma riista -palvelu on laajasti metsästäjien käytössä, ja havaintojen sekä saaliiden ilmoittaminen palvelun kautta on helppoa ja riistaeläinten saalisilmoitusvelvollisuuden osalta jo käytössä. Lisäksi tulisi säätää asetuksenantovaltuus poikkeusluvan myöntämiselle vieraslajiniskään pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevasta kiellosta sekä mahdollisista rauhoitusajoista.

MMM: Asetusehdotuksen 4 §:ää on muutettu lausunnossa ehdotetulla tavalla. Asetusehdotuksen 5 §:ää vastaava säännös otettu vieraslajilain 16 §:ään. Säännöstä ei ole ainakaan tässä vaiheessa perusteltua laajentaa koskemaan muuta kuin loukkuun pyydettyä eläintä. Haaskan käyttöä koskevien säännösten rikkominen on rangaistavaa, eikä sääntelyn tarkistamiseen ole tässä vaiheessa tarvetta.

Metsästyslaissa on säännöksiä, jotka sanamuotonsa mukaisesti koskevat ainoastaan metsästystä. Säännösten tulkitseminen niin, ettei niitä siksi voitaisi soveltaa rauhoittamattomien eläinten pyydystämiseen, olisi säännösten sisältö ja tarkoitus huomioon ottaen useissa tapauksissa epäjohdonmukaista. Eräitä tällaisia säännöksiä onkin niiden sanamuodosta huolimatta sovellettu vakiintuneesti myös rauhoittamattomiin eläimiin. Koiran käytöstä annettuja säännöksiä ei ole aiemmin sovellettu rauhoittamattomiin nisäkkäisiin, koska koirien käyttö myyrien, hiirten ja muiden nykyisten rauhoittamattomien lajien pyynnissä ei ole ollut käytännössä tarpeen. Sen sijaan rauhoittamattomien lintujen pyynnissä on vakiintuneesti käytetty noutajia. Metsästyslain 51 ja 53 §:ää voidaan siten soveltaa supikoiran pyydystämiseen myös jatkossa, vaikka kyse ei käsitteellisesti ole enää supikoiran metsästyksessä.

Edellä sanotuin perustein myös metsästyslain 25 §:n 2 momenttia sovelletaan riistaeläinten ja metsästystaroituksen lisäksi rauhoittamattomiin eläimiin ja niiden pyydystämiseen.

Suomen ympäristökeskus, Biodiversiteettikeskus

Supikoiran ja minkin pyyntiä tulisi tehostaa merkittävästi sekä saaristossa että lintuvesillä. Ehdotetut säännökset vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä ovat tärkeitä ja kannatettavia. Kiellettyjen pyyntivälineiden käytön kieltäminen vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseksi on hyvin perusteltu sekä eläinsuojelullisilla syillä että menetelmien soveltuvuuden perusteella.

Animalia ry

Heti tappavien rautojen käyttö tulisi kieltää kaikilla lajeilla, samoin ravintohoukuttimien käyttö. Pyydystämiseksi ei olisi tarpeen sallia myöskään yöammuntaa varten tarkoitettuja tähtäinlaitteita, kei-notekoisia valonlähteitä, peilejä tai muita häikäiseviä laitteita tai ääntä synnyttäviä koneellisia laitteita. Eettisistä syistä asetuksella tulisi säätää, että myös vieraslajieläimet ovat rauhoitettuja pesimäaikana.

MMM: Rautojen ja ravintohoukuttimien käyttöä koskeva sääntely säilyisi nykyisellään. Voimassa oleva rauhoitussääntely koskee poikasen kanssa liikkuvaa naarasta. Rauhoitussäännöksestä luopuminen ei tämän vuoksi muuttaisi nykytilaa, jossa yksin liikkuva naaras saadaan metsästää pesintäajasta riippumatta ja jossa pesässä olevat poikaset voivat jäädä yksin. Kun laji on EU:n vieraslajiasetuksessa tai kansallisessa vieraslajilaissa säädetyin perustein määritelty luonnon monimuotoisuutta uhkaavaksi haitalliseksi vieraslajiksi, rauhoitussääntelyn poistamisesta ei voida katsoa aiheutuvan lajin yksilöille

sellaista kärsimystä, jota voitaisiin perustellusti pitää eläinsuojelulaissa säädetyllä tavalla tarpeettomana.

Eläinten hyvinvointikeskus EHK

Menetelmiä tulee arvioida aina myös eläinten hyvinvoinnin näkökulmasta. Hyvinvointiriskin aiheuttaa myös pyynnin ja tappamisen kiellettyjen ja sallittujen menetelmien vaikeaselkoisuus. Rautojen käyttöä ei tule sallia.

Haitallisten vieraseläinlajien pyynnissä tulisi myös vaatia metsästyskortin suorittamista. Riskinä on, että pyydettävälle eläimelle aiheutetaan tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Metsästyskortin suorittamiseen kuuluu eläinten lajintunnistus, lopetusmenetelmien tuntemus ja metsästyksen eettisiin sääntöihin tutustuminen.

Pesintäaikainen ja pesän rauhoittaminen tulisi säilyttää myös haitallisilla vieraslajeilla. Poikasten emon tappaminen aiheuttaa poikasille tarpeetonta kärsimystä ja voi esimerkiksi johtaa poikasten nääntymiseen. Yksi keino välttää edellä mainittu hyvinvointihaitta on supikoirien pyynnin ajoittaminen kevättalvelle ennen poikasten syntymää, kuten todetaan ehdotuksessa haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi ja leviämistä koskevaksi toimintasuunnitelmaksi (Huusela-Veistola ym., 2019). Myös piisamin pesän rauhoittaminen on syytä pitää edelleen mahdollisena, sillä pesän tuhoaminen voi aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä piisamin poikasille. Ehdotuksessa haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi ja leviämistä koskevaksi toimintasuunnitelmaksi (Huusela-Veistola ym., 2019) todetaan, että piisamin pyyntiä suositellaan jatkettavaksi edelleen, mutta Suomessa ei tällä hetkellä ole tiedossa sellaisia alueita, joissa piisamikannan todettaisiin aiheuttavan niin suurta haittaa, että kannan rajoittamisen toimia tulisi alueille erityisesti kohdistaa.

MMM: Rautojen käyttöä koskeva sääntely säilyisi nykyisellään.

Nykytilanteeseen verrattuna sääntely muuttuisi siten, että ilman metsästyskorttia voisi pyydystää viittä nykyisiä lajeja kooltaan isompaa nisäkstä. Rauhoittamattomien eläinten pyydystämisen ja tappamisen on metsästyslaissa ja -asetuksessa tarkoin säänneltyä. Sääntelyyn kuuluu muun muassa velvollisuus huolehtia siitä, ettei pyydystämisestä tai tappamisesta aiheudu vaaraa ihmiselle, kotieläimelle, riistaeläimelle tai rauhoitetulle eläimelle (48 §). Sallituista pyyntivälineistä ja -menetelmistä säädetään yksityiskohtaisesti. Erehtyminen lajien tunnistamisessa on rangaistavaa.

Rauhoittamattomien eläinten pyydystämisessä ja tappamisessa on noudatettava eläinsuojelulain vaatimuksia. Kiellosta tuottaa eläimelle tarpeetonta kipua ja tuskaa säädetään eläinsuojelulain 3 §:ssä ja eläinten lopettamisesta lain 32 §:ssä. Eläinsuojelulain mukaan eläin on lopetettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti ja lopetuksen saa tehdä vain se, jolla on riittävät tiedot kyseessä olevan eläinlajin lopetusmenetelmästä ja lopetustekniikasta sekä riittävä taito toimenpiteen suorittamiseksi. Erehtymisen vaatimusten noudattamisessa on rangaistavaa.

Henkilön, joka aikoo pyydystää tai tappaa rauhoittamattoman eläimen, on tunnettava edellä sanotut metsästyslain ja eläinsuojelulain vaatimukset. Vaikka vaatimukset ovat moninaiset, niiden tuntemusta ei metsästyslain mukaan nykyisin ennakkolisesti valvota. Kokemukset metsästyslain soveltamisesta lain voimassaoloajalta vuodesta 1993 lähtien eivät ole osoittaneet, että tällaiselle ennakoivalvonnalle olisi myöskään tarvetta.

Vaikka ilman metsästyskorttia pyydystettävien ja tapettavien nisäkkäiden ryhmään siirtyisi ehdotuksen mukaan viisi nykyistä kookkaampaa nisäkstä, tämä ei ministeriön käsityksen mukaan anna perusteltua aihetta olettaa, että metsästyslain ja eläinsuojelulain noudattaminen heikkenisi nykyisestä. Tavanomaisen huolellisuuden vaatimukset täytävä henkilö ei nykyisin ryhdy pyydystämään rauhoittamatonta lintua tai nisäkstä taikka jatkossa haitallista vieraslajieläintä, jos hän on tietämätön tai epävarma lain vaatimuksista; riski syyllistyä rangaistavaan tekoon olisi muutoin ilmeinen. Tätä tulee edelleen korostaa myös viestinnässä. Toisaalta on epätodennäköistä, että metsästyskortin tyyppisellä ennakoivalvonnalla tavoitettaisiin merkittävässä määrin sellaisia henkilöitä, jotka muutoinkin suhtautuvat metsästyslain ja eläinsuojelulain vaatimuksiin piittaamattomasti. Metsästyskorttivaatimuksen asettaminen aiheuttaisi sen sijaan tarpeetonta hallinnollista taakkaa valtaosalle ihmisistä, joiden voidaan olettaa osallistuvan haitallisten vieraslajien torjuntaan, ja voisi myös merkittävästi vähentää osallistumisvalmiutta.

Voimassa oleva rauhoitussääntely koskee poikasen kanssa liikkuvaa naarasta. Rauhoitussäännöksestä luopuminen ei tämän vuoksi muuttaisi nykytilaa, jossa yksin liikkuva naaras saadaan metsästä pesimäajasta riippumatta ja jossa pesässä olevat poikaset voivat jäädä yksin. Kun laji on EU:n vieraslajiasetuksessa tai kansallisessa vieraslajilaissa säädetyin perustein määritelty luonnon monimuotoisuutta uhkaavaksi haitalliseksi vieraslajiksi, rauhoitussääntelyn poistamisesta ei myöskään voida katsoa aiheutuvan lajin yksilöille sellaista kärsimystä, jota voitaisiin vieraslajiriskien hallinnan tavoitteet huomioiden ottaen pitää eläinsuojelulaissa säädetyllä tavalla tarpeettomana.

Koska piisamikanta voi vaihdella voimakkaasti, usein noin 7-10 vuoden sykleissä, kanta todennäköisesti vahvistuu jälleen jonkin ajan kuluessa. Torjuntatoimilla saavutettavat tulokset voivat olla tehokkaimmillaan juuri kannan ollessa normaalia pienempi. Ilmastonmuutoksen vaikutukset oletettavasti taas parantavat piisamin lisääntymismahdollisuuksia. Myös tämän vuoksi lainsäädännön on oltava ajan tasalla tehokkaiden torjuntakeinojen mahdollistamiseksi. Piisamikanta Ruotsissa on Suomea vähäisempi, ja Ruotsi on asettanut tavoitteeksi hävittää piisamin kokonaan. Kun otetaan huomioon, että EU:n lainsäädännön mukaan piisamin torjunta vaatii toimenpiteitä unionin tasolla ja että Ruotsin piisamikanta on osittain peräisin Suomesta, ehdotukseen sisältyvä sääntely piisamin torjumiseksi on perusteltu.

Luonto-Liitto ry

Vedenalainen pyynti isokokoisilla raudoilla tulee kieltää. Myös maalla käytettävien heti tappavien rautojen käyttö on kyseenalaista, sillä rautoihin kuolee siten myös rauhoitettuja eläimiä. Yöammuntaa varten tarkoitetut tähtäslaitteet, keinotekoiset valonlähteet ja ääntä synnyttävät koneelliset laitteet vieraslajinisäkkäiden pyydystämiseksi lisää merkittävästi laittoman metsästyksen mahdollisuuksia Suomessa, missä metsästysharrastuksen valvonta on olematonta. Lisäksi esityksen mukaisesti minkkiä ja piisamia saisi ampua ilma-aseella, vaikka esityksessä todetaan, ettei ilma-ase sovellu isokokoisten nisäkkäiden tappamiseen.

Luonto-Liitto ei hyväksy esitystä, jossa metsästyslain 25 §:ää ei sovellettaisi vieraslajeihin, joita ammuttaisiin elävänä pyytäviin loukkuihin esim. taajamissa. Eläinten ampuminen talojen läheisyydessä, ilman rakennuksen tai haltijan suostumusta aiheuttaa vaaratilanteita, ristiriitoja ja turvattuuden tunnetta. Aseiden käyttöä ja metsästysharrastusta ei tule sallia taajamissa tai asutuksen läheisyydessä.

Lehtipuhaltimen käyttö tulee kieltää metsästysasetuksessa kokonaan, samoin jalkanarun käyttö talviaikaan ketunmetsästyksessä. Linnunpönttöjen ja niitä muistuttavien loukkujen käyttö metsästyksessä pitää kieltää viipymättä.

MMM: Rautojen ja lehtopuhaltimen käyttöä sekä ilma-aseita koskeva sääntely säilyisi nykyisellään. Näyttöä ei ole siitä, että yöammunnan mahdollistavat tai muut ehdotukseen sisältyvät tehostetut pyyntikeinot lisäävät metsästyslain vastaista metsästystä. Metsästyslainsäädännön rikkomiseen tulee puuttua seuraamusjärjestelmän kautta, ei estämällä tarpeelliseksi katsottuja laillisia pyyntivälineitä ja -menetelmiä.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

MTK:lla ei ole asetusluonnoksesta huomautettavaa.

SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry

Liitto pitää hyvänä, että asetuksella kiellettäisiin myrkkujen ja myrkytettyjen tai tainnuttavaa ainetta sisältävien syöttien sekä tappavien elektronisten laitteiden ja sähkölaitteiden käyttö supikoiran, piisamin, rämemajavan, pesukarhun ja minkin lopettamistarkoituksissa. Kielto tulisi kuitenkin kirjata lakitasolle epäselvyyksien välttämiseksi, sillä metsästyslaki ei mahdollista kyseisten keinojen kieltämistä asetuksella kohde-eläimen hyvinvoinnin perusteella.

Pidämme hyvänä, että supikoiran ja pesukarhun kohdalla esitetään kiellettäväksi myös rautapyynti ja ilma-aseella tappaminen. Rautapyynti tulisi kieltää myös muiden lajien kuin supikoiran ja pesukarhun osalta, sillä vaikka rautojen tarkoituksena on tappaa eläin välittömästi, ne eivät aina sitä tee. Raudat eivät myöskään valikoi pyydettyinä olevaa eläinlajia riittävällä tarkkuudella.

SEY ry on viitannut myös eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle antamaansa lausuntoon hallituksen esityksestä vieraslajilain ja metsästyslain muuttamisesta.

MMM: Säännös kielletyistä pyyntivälineistä ja -menetelmistä on jatkovalmistelussa siirretty vieraslajilain 16 §:ään. Rautojen käyttöä koskeva sääntely säilyisi nykyisellään.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

Tehdyt muutokset kahden lain ja kahden asetuksen välillä ovat viittauksineen erittäin sekavia. Nyt ei asetuksessa eikä asetustuistiossakaan sanota suoraan mitä lajeja muutos koskee. Näin tavalliselle kansalaiselle jää tämän jälkeen helposti epäselväksi mitä otusta saa tappaa kuka, missä, miten ja milloin. Asian jalkauttaminen tarvitsee aikanaan erillisen viestintähankkeen.

Kyseessä olevien lajien pyynti tulee mahdollistaa vain metsästäjätkinon tehneille ja metsästyskortin saaneille.

MMM: Metsästyskorttivaatimuksen osalta ministeriö viittaa vastaukseensa Eläinten hyvinvointikeskus EHK:n lausuntoon.

Suomen Metsästäjäliitto ry

Erityisesti vieraspetonisäkkäiden, kuten supikoiran ja minkin pyyntiä tulee tehostaa merkittävästi. Vieraspetojen runsastumisesta saaristossa ja lintuvesillä kärsivät lähes kaikki saaristo- ja kosteikko-lintulajit.

Ehdotetut pyyntivälineet ja -menetelmät ovat tarpeellisia vieraslajien poistamisen tehostamiseksi. Esitys sisältää poikkeuksen metsästyslain 25 §:n asettamaan 150 metrin vähimmäisvaatimukseen eläintä ammuttaessa. Vastaavalla tavalla tulisi sallia myös ampuma-aseen käyttö vieraslajieläimen ollessa luolassa tai rakennuksen alla eli olosuhteissa, joissa eläimen liikkuminen on myös hyvin rajoitettua.

Asetuksella tulisi säätää, että metsästyslain 51 §:n säännöstä koiran käytöstä sovellettaisiin myös vieraslajinisäkkäiden pyynnissä. Samoin metsästyslain 53 §:n sisältämän niin sanotun ”puolen tunnin säännön” huomioiminen ja kirjaaminen asetukseen olisi tarpeen vieraslajinisäkkäiden koiraavusteisen pyynnin jatkamiseksi. Vieraspetojen tehokas poistaminen pysäyttävän koiran avulla on säädettävä mahdolliseksi erityisesti juuri ennen lisääntymiskautta keväällä, jolloin vaikutukset maassa pesivien lintujen lisääntymiseen on suurin.

MMM: Ministeriö viittaa vastaukseensa Suomen riistakeskuksen lausuntoon.

Yksityishenkilö

Minkin ja supikoiran pyynti koiralla on usein paljon tehokkaampaa kuin metsästys/pyynti heti tappavilla raudoilla tai elävänä pyytävillä loukuilla. Usein vanhat ja viisaat vieraspedot karttavat loukuja. Metsästyslain 5 §:ssä kielletään ajavan koiran vapaana pitämisen maaliskuun ensimmäisestä päivästä elokuun kahdenteenkymmenenteen päivään saakka. Muita koiria on voitu käyttää metsästyksessä edellyttäen, että ne eivät häiritse rauhoitettuja riistaeläimiä. Näin esimerkiksi supikoiran ja minkin metsästys aina toukokuun ensimmäiseen päivään saakka on ollut mahdollista siihen koulutetulla koiralla. Koska supikoira ja minkki eivät olisi enää riistaeläimiä, niiden koirapyynti jouduttaisiin lopettamaan helmikuun viimeisenä päivänä, jolloin tehokkain vieraspetojen pyyntiaika vasta alkaa.

MMM: Ministeriö viittaa vastaukseensa Suomen riistakeskuksen lausuntoon.

Yksityishenkilö

EU-lainsäädäntö ei edellytä vieraslajinimikkeen saaneiden eläinten tappamista. Esimerkiksi supikoiran kantaa rajoittaa merkittävimmin talvi ja ruoan puute. Tähän auttaa, jos eläinten ruokinta pellon laidoilla ja metsissä kiellettäisiin. Kaikkien luonnonvaraisten eläinten metsästys ja tappaminen on sallittava vain metsästystutkinon ja ampumakokeen suorittaneille, eikä eläimiä saa tappaa pesimäaikaan. Laki tulee asettamaan luonnonvaraiset eläimet yhä enemmän alttiiksi tarpeettomalle kärsimykselle ja jopa julmuuksille eikä hallinto ole pystynyt varmistamaan metsästyksrikosten ja eläinsuojelurikosten varalta riittävää valvontaa, tutkimusta ja sanktioita.

MMM: Ministeriö viittaa vastaukseensa Eläinten hyvinvointikeskus EHK:n lausuntoon.

Lisätietoja maa- ja metsätalousministeriöstä:

lainsäädäntöneuvos Pekka Kemppainen, p. 040 173 0249, pekka.kemppainen@mmm.fi